

§ 7 Verksamhetsplan för år 2016 för äldrenämnden

Dnr 122-651/2015

Äldrenämndens beslut

1. Äldrenämnden fastställer verksamhetsplan och budget 2016 inklusive bilagor och överlämnar den till kommunstyrelsen.
2. Äldrenämnden redovisar omslutningsförändringar om 37,7 mnkr till kommunstyrelsen.
3. Äldrenämnden föreslår kommunstyrelsen att hos kommunfullmäktige föreslå budgetjustering om 0,7 mnkr för medlemsavgift i EIT Health.
4. Äldrenämnden föreslår kommunstyrelsen att hos kommunfullmäktige föreslå att 9,0 mnkr av den beslutade investeringsbudgeten om 22,0 mnkr för 2015 om disponeras till 2016.

Paragrafen förklaras omedelbart justerad.

Ärendet

Förvaltningen har redovisat ärendet i ett tjänsteutlåtande daterat den 1 december 2015.

Enligt stadens regler för ekonomisk förvaltning ska samtliga nämnder upprätta en verksamhetsplan för det kommande året, med utgångspunkt från den budget som kommunfullmäktige fastställt. Kommunfullmäktige har beslutat att tilldela äldrenämnden 162,5 mnkr netto för 2016 års verksamhet vilket är en ökning om 5,9 mnkr i jämförelse med föregående år.

Kommunfullmäktiges budget är stadens övergripande styrdokument för verksamhetsåret. Kommunfullmäktige har i budget 2016 fastställt fyra övergripande inriktningsmål:

- Ett Stockholm som håller samman
- Ett klimatsmart Stockholm
- Ett ekonomiskt hållbart Stockholm
- Ett demokratiskt hållbart Stockholm.

Kommunfullmäktige har också formulerat ett antal mål för verksamhetsområdet. Indikatorer har fastställts som ska följas upp under året och specifika aktiviteter har angetts som ska genomföras för att säkerställa att målen nås. Äldreförvaltningen har därför i

tjänsteutlåtandet, utifrån kommunfullmäktiges mål, angett äldrenämndens egna mål för respektive verksamhetsområde och årsmål för indikatorerna och även egna indikatorer och aktiviteter.

Yrkanden

Ordföranden Torun Boucher (V), ledamoten Mirja Räihä m.fl. (S) och ledamoten Christopher Ödmann m.fl. (MP) yrkar bifall till förvaltningens förslag till beslut.

Ledamoten Dennis Wedin m.fl. (M) yrkar bifall till eget förslag till beslut.

Ledamoten Ann-Katrin Åslund (L) yrkar bifall till eget förslag till beslut.

Tjänstgörande ersättaren Britt Westerlind (KD) yrkar bifall till eget förslag till beslut.

Beslutsgång

Ordföranden Torun Boucher (V) konstaterar att det finns fyra förslag till beslut: förvaltningens förslag till beslut som stöds av (V), (S) och (MP), ett eget förslag till beslut från (M), ett eget förslag till beslut från (L) och ett eget förslag till beslut från (KD).

Ordföranden ställer förslagen till beslut mot varandra och finner att nämnden beslöt utan omröstning enligt förvaltningens förslag till beslut som stöddes av (V), (S) och (MP).

Reservation från (M):

Ledamoten Dennis Wedin m.fl. (M) reserverar sig mot nämndens beslut till förmån för sitt eget förslag till beslut enligt följande:

”Moderaterna föreslog att äldrenämnden beslutar

- att avslå äldreförvaltningens förslag till beslut
- att förvaltningen ges i uppdrag att återkomma till nämnden med en verksamhetsplan i överensstämmelse med vad som anförs i detta beslut samt i enlighet med Moderaternas budgetreservation i kommunfullmäktige och
- att därutöver anföra följande:

Stockholm ska ha en tillgänglig äldreomsorg med hög kvalitet som präglas av respekt för den enskildes behov och önskemål.

Verksamheterna ska präglas av ordning och reda och yttersta fokus på att äldre ska få vård efter behov. Stadens omsorg ska ha Sveriges bästa valfrihet, där det egna inflytandet över insatser och

Utdragbestyrkande

valmöjligheter ska stärkas samtidigt som stadens byråkrati och detaljstyrning ska minska. Omsorgens medarbetare ska ha ökade möjligheter till kompetensutveckling och goda villkor. Det är Moderaternas utgångspunkter för Äldrenämndens verksamhetsplan 2016.

Moderaternas budgetförslag i kommunfullmäktige för 2016 kombinerar ett oförändrat skatteuttag och budgetbalans med prioritering av välfärdens verksamheter. Vår budget visar att det är fullt möjligt att krona för krona stärka välfärden i samma utsträckning som majoriteten och dessutom genomföra betydande riktade satsningar utan att höja skatten. Moderaterna tillför totalt 37 miljoner mer än majoriteten till Stockholms äldreomsorg, tillsammans med förslag för en förenklad och reformerad biståndsbedömning, förstärkta valmöjligheter för den enskilde samt skärpt vårdfokus. Detta står mot hittills 1,3 miljarder kr i skattehöjningar, återkommunaliseringar av fungerande verksamheter, och breda underskott kopplat till äldreomsorgen i stadens stadsdelar. Det behövs ett nytt politiskt ledarskap för att höja ambitionerna och prioritera stadens omsorg.

Äldre som vill bo kvar hemma ska ha hög valfrihet men också kunna känna sig trygga med sitt val. En väl fungerande hemtjänst är en förutsättning för att äldre ska kunna leva självständiga liv och stanna kvar i sina hem så länge de önskar. Hemtjänsten ska präglas av hög kvalitet, god arbetsmiljö för medarbetarna och valfrihet för den äldre. Det kräver långsiktiga spelregler för utförarna av hemtjänst i Stockholm, Den pågående Hemtjänstutredningen bör syfta till att ta fram kvalitetshöjande förslag och en bred politisk enighet, inte bli en fortsättning på den rödgrönrosa majoritetens tydliga ovilja mot fristående aktörer.

Stockholms äldreomsorg behöver mindre detaljstyrning och högre ambitioner i sitt arbete. Det arbete som pågår kring ramtider där äldre ska kunna påverka sina insatser är därför åt rätt håll. Moderaterna anser att Stockholms stad kan gå längre. Äldrenämnden ges i uppdrag att utreda om biståndsbedömningen kan delas upp i olika steg där ett första behovsbeslut tas, för att senare träffa särskilda äldrecoacher som hjälper till med individuella valmöjligheter. Enskild uppföljning är viktigt för att staden ska säkerställa att det enskilda vårdbehovet tillgodoses. Därför behöver äldrenämnden även se över biståndsbedömningen för att stärka arbetet kring individuell uppföljning.

Alla äldre ska ges likvärdiga förutsättningar att få sina individuella behov beaktade, oavsett var i staden de bor. För att säkerställa likställigheten i biståndsbedömningen överförs den från stadsdelsnämnderna till äldrenämnden. Äldrenämnden ges också i uppdrag att tillsammans med kommunstyrelsen utreda möjligheten att erbjuda vård i hemmet för äldre som behöver medicinsk hjälp men vill bo kvar hemma. Stockholms stad ska också hemställa hos regeringen om att utreda möjligheten för kommuner att anställa läkare inom äldreomsorgen. Medicinskt ansvariga sjuksköterskor (MAS) samt medicinskt ansvariga för rehabilitering (MAR) ska kvarstå under äldrenämnden.

Det är viktigt att äldre alltid har möjlighet att välja mellan olika utförare och att lika villkor gäller oavsett huvudman. Valfrihet ska gälla inom hemtjänst, vård- och omsorgsboenden och dagverksamhet. Stadens uppföljning av verksamheter ska vara likvärdig oavsett driftform. Såväl kommunala som fristående verksamheter ska redovisa sina verksamheter ekonomiskt och kvalitetsmässigt likvärdigt samtidigt som äldreomsorgen bör följas upp genom att i större utsträckning mäta nöjdheten hos den enskilde.

Staden ska verka för tydliga lämplighetskrav för ägare till fristående verksamheter. För att kunna nyttja rätten att välja krävs att äldre och deras anhöriga får tydlig information om vilka erbjudanden som står till buds utifrån deras behov. Stockholms stads webbplats ska vara så tillgänglig att det är enkelt för äldre och deras anhöriga att söka information om äldreomsorgen, hitta kvalitetsredovisningar och nyckeltal för olika verksamheter och jämföra alternativ med varandra.

För att förstärka insynen ytterligare bör staden ge möjlighet att ranka verksamheter utefter personliga preferenser som exempelvis uteaktiviteter och utbildad personal. Det ska vara möjligt för såväl äldre som för anhöriga att kunna betygsätta verksamheter. Samtliga stadens äldreboenden ska erbjuda boende tillgång till internet. Arbetet med digitalt hjälpmedel där utförarna enkelt kan sorteras utifrån en rad kriterier som är relevanta för den äldre i valsituationen ska fortsätta. Systemet stärker möjligheterna för stockholmarna och stadens medarbetare att söka fram en utförare utifrån olika preferenser. Detta blir också viktiga verktyg för stadens äldrecoacher, som ska ge individuell hjälp om vilka valmöjligheter som finns.

Äldrenämnden ska tillsammans med stadsdelsnämnderna, genom äldre direkt, ta ett aktivt ansvar för att information kring valfriheten finns att tillgå, både i digital form samt muntligen och i tryck. Äldre

Utdragbestyrkande

direkts uppdrag ska utvidgas med ansvar att lotsa äldre som vill välja eller byta utförare av vårdinsats så att möjligheten till valfrihet verkligen kommer den äldre till del. Information om alla Stockholms stadsdelsnämnders aktiviteter för äldre ska finnas lättillgängligt via Äldre direkt. Äldre direkt ska åter ha öppet på helger.

Höjd kvalitet inom äldreomsorgen och ökad möjlighet till vård i hemmet

Inom äldreomsorgen finns ett stort behov av utbildning och nämndens utbildningssatsningar ska fortsätta för att möta det växande behovet. Målet är att all tillsvidareanställd personal ska ha grundutbildning och det ska vara enkelt att få kompetensutveckling inom fokusområden såsom missbruk, psykiatri och våld i nära relation. Under mandatperioden ska en långsiktig utbildningssatsning genomföras. I satsningen ingår även ett språklyft för att utveckla svenskkunskaperna hos anställda inom äldreomsorgen, som har svenska som andra språk. Det är angeläget att denna satsning genomförs för att ge ökad säkerhet inom omsorgen för att bland annat journalhanteringen ska bli korrekt utförd.

Nämnden ska verka för att hemtjänstpersonal utbildas i läkemedelshantering samt arbeta fram rutiner för översyn av mediciner. Staden ska verka för en ökad samverkan mellan hemtjänst och landstinget genom exempelvis möjlighet till frivillig läkarundersökning i hemmet samt fler och effektivare läkemedelsgenomgångar för de äldre. Staden ska också verka för möjligheten att äldre direkt kan vända sig till Stockholms geriatriska mottagningar istället för akutmottagningarna.

Äldrenämnden får i uppdrag att tillsammans med kommunstyrelsen ta fram förslag på hur fler erfarna medarbetare inom välfärdssektorn kan uppmuntras att arbeta kvar längre. Äldrenämnden ska också aktivt verka för att minska det ofrivilliga deltidsarbetet. Det ska exempelvis vara möjligt att separera städning från hemtjänstens insatser. Det RUT-avdrag som idag gör det möjligt att få städning från annat håll än kommunen kan på så sätt bidra till att hemtjänstens medarbetare inte behöver städa utan kan fokusera på vård och omsorg av äldre.

Regional samverkan om vård- och omsorgscollege stärker kvaliteten och underlättar i framtiden att rekrytera unga personer med rätt utbildning till äldreomsorgen. Äldrenämnden bör i samverkan med vård- och omsorgscollege utveckla ledarskapsutbildningar som ska

ge möjlighet för studerande att gå tillsammans med en heltidstjänst för ökat lärande.

Vidare satsas på äldrevårdar i äldreomsorgen, där aspiranter vid jobbtorgen bereds utbildning och praktikplatser inom äldreomsorgen. Arbetet med detta ska fortsätta 2016. Äldrenämnden arbeta för att utveckla praktiksamordning för studenter.

Utevistelsegarantin ska ses över för att säkerställa möjligheterna för äldre i vård- och omsorgsboenden att vistas utomhus och delta i aktiviteter även utanför boendet. Ungdomsvårdar och den ideella sektorn kan vara en del i att uppfylla dessa mål. LSS-boende bör därmed ges möjlighet att förläggas i närheten till äldreboende. På så sätt kan de med till exempel utvecklingsstörning ges möjlighet att få sysselsättning genom att bidra till att äldre får stimulans socialt och fler aktiviteter.

Hemtjänsten har en viktig roll och den mångfald av utförare som stockholmarna kan välja mellan ska fortsatt bevaras. Samtidigt är det viktigt att fastställa en så hög kvalitet som möjligt. För en bättre kontinuitet inom hemtjänsten ska en utredning tillsättas om hur det kan införas en kontinuitetsbonus till avdelningar som levererar en hög kontinuitet. Det är också viktigt att erbjuda nyttoparkeringstillstånd för hemtjänstpersonal. Genom att minska administrativ och byråkratisk börda kan hemtjänstpersonalens arbete underlättas.

Måltidsupplevelsen inom stadens boenden är viktig. Det är viktigt både fysiskt och psykosocialt hur och när måltiderna serveras. Äldrenämnden ska fortsätta att i samarbete med stadsdelsnämnderna genomföra särskilda insatser för att förbättra maten inom äldreomsorgen och för att kunna ansvara för att äldre får god och näringsrik mat samt en lustfylld måltidsupplevelse. Den äldre ska ha möjlighet att påverka vad som ska serveras, och boendet ska tillgodose att så sker antingen i dialog i ett tidigt skede eller genom att den äldre kan välja maträtt direkt vid bordet.

En annan viktig faktor för ökad livskvalitet är att äldre ska få rätten att styra sina vardagsrutiner. Äldreboenden är de äldres hem och därför bör de i största utsträckning få möjlighet till eget inflytande även efter inflytt i stadens boenden.

En mångfald av boendeformer

De allra flesta äldre vill bo kvar i sin bostad så länge de känner sig trygga i hemmet. Den enskilde som så önskar ska kunna bo kvar i sin bostad eller äldreboende till livets slut utan att behöva flytta, även om behoven av vård och omsorg ökar. Äldre har olika önskemål. En parboendegaranti finns som ger förutsättningar till sammanboende för de äldre par som så önskar. Likväl, vid make eller makas bortgång, kan en person som i vanliga fall klarar sig utmärkt på egen hand behöva särskild hjälp och stöd för att orka med vardagen. Stödet syftar till att hjälpa personen att återgå till ett liv och vardag liknande det som fanns innan bortgången.

Under de närmaste tio åren kommer antalet personer äldre än 80 år att minska i Stockholm för att sedan öka igen och därmed ökar också behovet av olika former av vård- och omsorgsboende. Servicehusen ska kvarstå som en av flera boendeformer så länge efterfrågan finns, samtidigt är det centralt att i den pågående boendeutredningen se över hur förstärkt vårdfokus i samtliga boendeformer bäst säkerställs. Stockholms stad ska uppmuntra för lösningar som seniorboenden och kollektivboenden.”

Reservation från (L):

Ledamoten Ann-Katrin Åslund (L) reserverar sig mot nämndens beslut till förmån för sitt eget förslag till beslut enligt följande:

”Liberalerna föreslog att äldre-nämnden beslutar

- att avslå förvaltningens förslag till beslut
- att ge förvaltningen i uppdrag att återkomma med nytt förslag på verksamhetsplan i enlighet med vad som nedan sägs
- att anföra följande:

I Liberalernas Stockholm är vi individer hela livet. Även när vi behöver stöd och hjälp från andra har vi rätt till respekt för våra behov, våra livsval och våra intressen.

Stockholm ska vara en trygg stad att åldras i. Äldreomsorgen präglas av personligt inflytande, trygghet och respekt.

Att ha ett bra och anpassat boende är viktigt för ett hälsosamt åldrande. Alla ska ha möjlighet att bo kvar i sin bostad, men för dem som inte vill eller kan ska det finnas bra alternativ. Därför vill vi att äldre över 85 år ska ha rätt att flytta till servicehus.

I Liberalernas Stockholm är det alltid den enskilde medborgaren som bestämmer över sitt liv, inte politikerna. Äldre ska ha samma rätt till självbestämmande och egenmakt som yngre. Vi liberaler försvarar äldres rätt att välja, medan majoriteten vill inskränka valfriheten.

Utdragbestyrkande

Lagen om valfrihetssystem (LOV) är en förutsättning för fungerande valfrihet och lika villkor för mindre aktörer, och ska finnas kvar. Valfrihet ska införas för servicehus.

Undernäring bland äldre är en dold folksjukdom. Goda måltider som serveras under trivsamma former är en viktig del i att minska undernäringen.

Trygghet är en viktig frihetsfråga. Det lokala brottsförebyggande arbetet måste fortsatt vara prioriterat. Våld i nära relationer som drabbar äldre måste uppmärksammas mer.

Fördjupad valfrihet

Det är viktigt att äldre har möjlighet att välja mellan olika utförare och att lika villkor gäller oavsett huvudman. Valfrihet ska därför gälla inom hemtjänst, vård- och omsorgsboenden, servicehus och dagverksamhet. Lagen om valfrihetssystem (LOV) är en förutsättning för fungerande valfrihet och lika villkor för mindre aktörer, och ska finnas kvar.

Majoritetens ideologiskt motiverade återkommunaliseringar av välfungerande upphandlad verksamhet ska avbrytas.

Verklig valfrihet förutsätter att äldre och deras anhöriga får tydlig information om vilka erbjudanden som står till buds utifrån deras behov. Övergången till ramtider inom hemtjänsten är bra, men ställer stora krav på ett flexibelt ledarskap. Stockholms stads webbplats ska vara så tillgänglig att det är enkelt för äldre och deras anhöriga att söka information om äldreomsorgen och jämföra alternativ med varandra.

Äldrenämnden ska tillsammans med stadsdelsnämnderna genom Äldre direkt ta ett aktivt ansvar för att information kring valfriheten finns att tillgå, både i digital form samt muntligen och i tryck. Äldre direkts uppdrag ska utvidgas med ansvar att lotsa äldre som vill välja eller byta utförare av vårdinsats så att möjligheten till valfrihet verkligen kommer den äldre till del. Information om alla Stockholms stadsdelsnämnders aktiviteter för äldre ska finnas lättillgängligt via Äldre direkt.

Alla äldre som vill och kan ska få delta i sociala aktiviteter på sina vård- och omsorgsboenden. Kultur är viktigt för att främja trivsel och livskvalitet, samt bidrar till ett hälsosammare åldrande. Hembesök ska erbjudas personer över 80 år för att informera om vilka insatser och boendeformer staden erbjuder. Staden ska respektera de äldres

intressen och livsval vid planering av aktiviteter, kulturutbud och liknande verksamhet.

Att få möjlighet till utevistelser är en viktig del av god livskvalitet. Staden ska utveckla rätten till utevistelser utifrån utevistelsegarantin. Möjligheter till utevistelse ska vara en naturlig del i omvårdnaden av de äldre och kunna ske året runt för den som så önskar. Den enskildes önskemål och behov ska alltid respekteras.

Äldrenämnden ska utarbeta ett förslag på förenklad biståndsbedömning som enligt huvudregeln gör det möjligt för alla över en viss ålder som så önskar att beviljas ett minimiantal hemtjänsttimmar varje månad.

Äldrenämnden ska undersöka hur begränsningar av möjligheten till RUT-avdrag påverkar Stockholms äldre.

Höjd kvalitet inom äldreomsorgen

Det är viktigt att underlätta för frivilligorganisationernas utveckling, inte minst för att kunna bryta många äldre människors ensamhet. Staden ska öka insatserna för att informera de äldre om frivilligorganisationernas verksamhet.

Inom äldreomsorgen finns ett stort behov av utbildning som måste mötas. Personalomsättningen gör att behovet av utbildningsinsatser är konstant. Nämndens utbildningssatsningar bör fortsätta under 2016 i samma omfattning som 2015. Stadens utbildningssatsningar bör även omfatta anställda hos privata utförare.

Antalet äldre som lider av posttraumatiskt stressyndrom (PTSD) kan förväntas öka. Det finns ett behov av utbildning inom PTSD för stadens personal, inte minst inom demensomsorgen.

Intentionen bakom det nya tidsregistreringssystemet i hemtjänsten är bra. Äldrenämnden bör fortsätta följa införandet av systemet och utvärdera om det går att genomföra förändringar som förbättrar flexibiliteten, ökar brukarnas möjligheter att påverka och gör systemet enklare att använda för personalen.

Fel- och övermedicinering av äldre är ett stort problem. 30 procent av akuta inläggningar av äldre på sjukhus beror på läkemedelsbiverkningar. Regelbundna läkemedelsgenomgångar ska göras årligen.

Kontinuitet är något som många brukare efterfrågar och som dessutom bidrar till höjd effektivitet. Att kunna känna igen den som hjälper till i ens bostad är en viktig trygghetsfaktor. Äldrenämnden bör ta fram kontinuitetsmått som redovisas i Jämför service och hemställa hos Socialstyrelsen att frågor om upplevelsen av kontinuitet tas med i brukarundersökningarna. Vikten av kontinuitet ska även skrivas in i utförarnas kvalitetsgarantier.

Teknik kan aldrig ersätta det mänskliga mötet, men kan frigöra tid från rutinartade arbetsuppgifter till mer givande möten. Det är viktigt att nämnden kontinuerligt arbetar för att ta till vara de nya möjligheter som teknikutvecklingen skapar.

Bättre måltider

Undernäring bland äldre är ett utbrett samhällsproblem. Äldrenämnden och stadsdelsnämnderna ska fortsätta arbeta för att äldre får god och näringsriktig mat samt en lustfylld måltidsupplevelse. Äldre ska alltid kunna välja på flera olika måltider.

Äldre som har hemtjänst ska alltid kunna välja om man vill ha matlåda eller få hjälp med att laga mat i det egna köket. Äldrenämnden ska utbilda hemtjänstpersonal i hur man lagar aptitliga och näringsriktiga måltider. Det är viktigt att utbildningsinsatser erbjuds kontinuerligt. För att förbättra måltidsupplevelsen ska personal på vård- och omsorgsboenden uppmuntras att äta tillsammans med de äldre, exempelvis genom subventionerade måltider.

Servicehusens restauranger är viktiga mötesplatser, och ska därför värnas. De kan spela en viktig social roll även för äldre som inte bor på servicehus. Nämnden bör i samverkan med landstinget utreda förutsättningarna att köra servicebussar till servicehusen vid lunchtid för att underlätta för andra äldre att äta där.

Anhörigstöd

Om en anhörig drabbas av demenssjukdom är det mycket viktigt att få hjälp att förstå sjukdomen, dess förlopp, vilka nya krav som ställs på hur man bemöter personen och organiserar tillvaron för att den ska fungera samt att träffa andra anhöriga i samma situation. Äldrenämnden bör tillsammans med stadsdelsnämnderna återuppta arbetet med utbildning av anhöriga till dementa.

En mångfald av boendeformer

De allra flesta äldre vill bo kvar i sin bostad så länge de känner sig trygga i hemmet. Den enskilde som så önskar ska kunna bo kvar i sin bostad eller äldreboende till livets slut utan att behöva flytta, även om behoven av vård och omsorg ökar.

När vi blir gamla förändras våra behov på sätt som vi inte tidigare har kunnat förutse. Tidigare livsplaner förändras. Även om många stockholmare vill bo kvar hemma måste det finnas en mångfald av boendeformer för att hantera förändrade önskemål och behov.

Servicehusen ska kvarstå som en av flera boendeformer så länge efterfrågan finns. Alla över 85 år som så önskar ska få plats på servicehus eller vård- och omsorgsboende. Nämnden ska ta fram förslag på ett valfrihetssystem för servicehus. Den äldreboendeutredning som majoriteten har tillsatt måste resultera i en ambition att bygga former av mellanboenden som är lättillgängliga för de äldre som behöver.

Att göra det möjligt för fler äldre som så behöver att få komma till ett tryggt och anpassat boende är inte bara en reform som förbättrar livskvaliteten för äldre stockholmare, utan också en viktig jämställdhetsreform eftersom det avlastar de anhöriga, oftast kvinnor, som tar hand om äldre.

På Liberalernas initiativ har en parboendegaranti införts, som gör det möjligt för de äldre par som så önskar att bo ihop. Många äldre har dock kanske mist sin livskamrat, men har dock en nära vän. Äldrenämnden ska därför utreda möjligheten att även låta nära vänner bo på samma eller närliggande boende.

Antalet äldre med annat modersmål än svenska ökar. En bra omsorg och ett bra åldrande förutsätter att man kan göra sig förstådd och delta i social samvaro. De intressentboenden som har startats har i många fall varit mycket populära. Äldrenämnden ska arbeta för att antalet intressentboenden ökar.

Trygghet

Äldres utsatthet ska uppmärksammas och motverkas. Äldrenämnden ska tillsammans med de lokala brottsförebyggande råden, polisen och stadsdelsnämnderna fortsätta att samordna arbetet för att stoppa våld och övergrepp mot äldre och därmed minska äldres oro och utsatthet.

Äldre är överrepresenterade i brandolyckor som skulle kunna undvikas med enkla åtgärder, utbildningar och

informationssatsningar. Samverkan med Storstockholms brandförsvär fortsätter.

I övrigt hänvisar vi till Folkpartiet/Liberalernas budgetreservation.”

Reservation från (KD):

Tjänstgörande ersättaren Britt Westerlind (KD) reserverar sig mot nämndens beslut till förmån för sitt eget förslag till beslut enligt följande:

”Kristdemokraterna föreslog att äldregruppen beslutar

- att avslå äldreförvaltningens förslag till beslut
- att förvaltningen ges i uppdrag att återkomma till nämnden med en verksamhetsplan i överensstämmelse med vad som anförs i detta beslut samt i enlighet med Kristdemokraternas budgetreservation i kommunfullmäktige och
- att därutöver anföra följande:

Underlätta valfriheten

Äldre människor har precis som yngre olika behov och önskemål. Därför är det viktigt att erbjuda en mångfald av utförare med olika inriktningar och metoder. Vi ser med stor oro på att den rödgrönrosa majoriteten successivt minskar valfriheten genom att av enkom ideologiska skäl återkommunalisera välfungerande äldreboenden.

Det som utmärker en kvalitativ, värdig och uppskattad äldreomsorg är inte om verksamheter bedrivs i kommunal eller privat regi. Det väsentliga är helt andra aspekter; ledarskapet, bemötandet - att bli lyssnad till - och personalsammansättningen. Att medborgarna kan välja bort verksamheter och tjänster som man inte är nöjd med är självfallet positivt. Alternativet, som majoriteten förespråkar, är att makten centreras till kommunpolitiker och att de avgör vad som är bäst för den enskilde.

Bostäder

De allra flesta äldre vill bo kvar i sin bostad så länge tryggheten kan garanteras. Staden ska på olika sätt underlätta denna önskan och samtidigt erbjuda en mångfald av andra boendeanternativ då behovet uppstår. Kristdemokraterna anser att det behövs ett tydligare stadsövergripande grepp om bostäder för äldre, såväl inom det ordinarie bostadsbeståndet som inom äldreboenden. Det är viktigt att informera om vad olika boendeformerna innebär i Stockholms stad. Det är nödvändigt med långsiktighet och framförhållning i planeringen. Äldre är ingen homogen grupp, men i den finns även de

mest sköra äldre. Arbetet med ett stadsövergripande grepp bör därför bli både en inventering och en färdplan.

Från och med år 2020, då den stora fyrtiotalsgenerationen börjar komma upp i 80-årsåldern, förväntas efterfrågan på olika bostäder för äldre årligen stiga. Det är därför en gemensam uppgift för stadens alla berörda nämnder och styrelser att redan idag börja planera för att på ett effektivt och samtidigt lyhört och kundanpassat sätt kunna möta denna efterfrågan.

De boendeformer som erbjuds stadens äldre ska vara anpassade efter olika individuella behov. Vid biståndsbedömning ska särskild hänsyn tas till ålder, oro och ensamhet. En parboendegaranti finns som ger förutsättningar till sammanboende för de äldre par som så önskar.

Kristdemokraterna vill att alla som är över 85 år, upplever oro, otrygghet eller ensamhet och som så önskar ska ha rätt till äldreboende. För att snabbare kunna leva upp till garantin avsätter vi ytterligare 25 miljoner kronor i vår budget för ändamålet.

Vid planeringen av äldreboendebadern ska beaktas att ett stigande antal personer med psykiska och/eller fysiska funktionsnedsättningar idag blir allt äldre. Staden behöver ta höjd för detta faktum.

Informationen om stadens boenden med särskild profil ska förstärkas.

Hemsjukvård

Det har påbörjats ett arbete med inriktningen att Stockholms läns kommuner ska ta över och skatteväxla hemsjukvården. Det övergripande målet är att uppnå en god, trygg och säker vård samt en effektiv användning av samhällets resurser. En förutsättning för överförandet av hemsjukvård till kommunerna är att samtliga kommuner inom länet är överens med varandra och med Stockholms läns landsting om gränsdragning och ekonomisk skatteväxling. Kristdemokraterna vill att hemsjukvården kommunaliseras och välkomnar ett fortsatt arbete för att åstadkomma detta.

Höjd kvalitet inom äldreomsorgen

Alliansen har under de senaste två mandatperioderna arbetat i flera steg för att alla aktörer – såväl i privat som i offentlig regi – ska ha verksamheter av hög kvalitet. Vi har genomfört särskilda demenssatsningar för både personal, äldre demenssjuka liksom stöd till deras anhöriga. Vi har infört öppna jämförelser, ökad tillsyn, skärpta kvalitetskrav, omvårdnadslyftet inom äldreomsorgen och stärkt upphandlingskompetensen. I Stockholms stad har vi också infört en central kvalitetsinspektion som granskar och följer upp stadens äldreomsorg. Arbetet med att ständigt utveckla kvaliteten inom äldreomsorgen ska fortgå.

Äldreombudsmannen har en viktig uppgift att bevaka äldres rättigheter och vid behov initiera förbättringar i äldreomsorgen.

Utbildning

För att ge äldre i Stockholm en god vård och omsorg krävs ett gott ledarskap samt engagerad och utbildad personal. Inom äldreomsorgen finns ett behov av grundutbildning som måste mötas. Målet är att all tillsvidareanställd personal ska ha grundutbildning. Därtill är det viktigt att ta tillvara kunskaperna hos personer som talar andra språk, eller har kulturell eller annan kompetens som kan höja kvaliteten i omsorgen.

Samtliga medarbetare i Stockholms stad som i sitt arbete kommer i kontakt med demenssjuka eller anhöriga till dem ska genomgå Svenskt Demenscentrums nätbaserade utbildning Demens ABC. Arbetet med demensteam inom hemtjänsten ska fortsätta. Det är viktigt att även yngre personer med demenssjukdom omfattas av denna satsning.

Kunskap om demenssjukdom ska stärkas även på stadens demensboenden. En målsättning bör vara att spetskompetens som vårdare och handledare inom demensvård ska finnas på alla demensboenden. Rollen som handledare innefattar att sprida kunskap om demenssjukas behov både till närstående och till kollegor.

Brukarundersökningar

Stockholms stad genomför årligen brukarundersökningar där synpunkter på bland annat insatsernas kvalitet efterfrågas. Undersökningarna används också för att följa upp målen för verksamheten. Resultaten är ett viktigt verktyg för staden i det kontinuerliga kvalitetsarbetet.

Hemtjänst

Hemtjänsten är avgörande för att många äldre ska ha möjlighet att fortsätta bo kvar hemma. Stockholms stad ska införa en förenklad biståndsbedömning så att fler äldre som är i behov av hemtjänst ska få det. Kristdemokraterna vill utöka valfriheten för val av servicetjänster inom hemtjänsten. Det ska inte enbart vara enkelt att välja utförare av hemtjänst utan också vilken typ av tjänster man behöver hjälp med.

Den enskilde har rätt till individuell behovsprövning och att beslutade insatser verkställs inom skälig tid. Stadens riktlinjer för biståndsbedömning ska stärka den enskildes inflytande och innebär att äldre kan påverka hemtjänstinsatsen och omdisponera denna inom ramen för det beviljade biståndsbeslutet.

För att höja kvaliteten inom hemtjänsten avsätter Kristdemokraterna ytterligare 26 mnkr till att höja hemtjänstpengen.

Utdragbestyrkande

Rehabilitering

För att ge äldre möjlighet till bättre hälsa och ett så självständigt liv som möjligt är det prioriterat att satsa på rehabilitering. Enkel styrketräning, gymnastik och promenader exempelvis viktiga förebyggande insatser. Även äldre med demens och boende på särskilt boende har behov av rehabiliterande insatser och ett rehabiliterande förhållningssätt hos personalen. Studier har visat att äldre personer med funktionsnedsättningar påtagligt kan förbättra sin muskelstyrka, balans- och gångförmåga med hjälp av specifik fysisk träning, dvs. planerad, strukturerad och repetitiv fysisk träning som syftar till att förbättra eller behålla den fysiska funktionsförmågan. Kommunen har ett rehabiliteringsansvar (18 b § HSL) och hemtjänsten och de sociala insatserna ska genomföras av ett rehabiliterande synsätt. Rehabilitering kräver initialt mer tid men tiden minskas allt eftersom rehabiliteringen framskrider.

Äldre direkt

Information om stadsdelsnämndernas aktiviteter för äldre ska finnas lättillgängligt via Äldre direkt. Kristdemokraterna anser att Äldre direkt ska vara öppet på helger och vi avsätter därför i vår budget två miljoner för ändamålet. Tjänsten är viktig för många äldres trygghet och ett sätt för staden att öka servicen.

Ökad livskvalitet och en värdig vardag

Samtliga omsorgstagare ska ha en uppdaterad individuell genomförandeplan där även individuella såväl som sociala och andra aktiviteter ingår. Personalen måste vara införstådd med och ha kunskap om syftet med dokumentation och vilka uppgifter som ska dokumenteras enligt socialtjänstlagen. Alla äldre ska ha möjlighet att delta i sociala aktiviteter på sina vård- och omsorgsboenden. Kultur och sociala aktiviteter är viktiga delar för att främja trivsel och hälsa. Kristdemokraterna vill därför genomföra en satsning på 10 miljoner kronor för fler sociala och kulturella aktiviteter på äldreboenden.

Alla stadsdelar ska erbjuda de äldre i vård- och omsorgsboenden möjlighet att vistas utomhus.

Ungdomsbesök i äldreomsorgen innebär ökad trivsel för äldre och ger unga en inblick i vård- och omsorgsyrket, vilket är positivt för framtida rekrytering.

Ett närvarande ledarskap med inte alltför många underställda är viktigt för att verksamheterna ska hålla en god kvalitet.

Måltidsupplevelsen inom stadens boenden är viktig. Maten ska vara god och näringsrik och måltidsupplevelsen lustfylld. Den enskilde ska ha möjlighet att påverka vad som serveras. Det är viktigt att använda den kunskap och dokumentation som redan finns inom staden vad gäller betydelsen av en näringsriktig och god mat inom äldreomsorgen. Kristdemokraterna avsätter därför 5 miljoner kronor i sin budget för ett matlyft inom äldreomsorgen.

Anhörigstöd

Anhöriga som vårdar äldre i hemmet gör en viktig insats. Staden ska även i fortsättningen erbjuda ett varierat och flexibelt utbud av stöd och hjälpinsatser till de som vårdar anhöriga och närstående. De som vårdar sina anhöriga i hemmet ska också kunna erbjudas avlastning i form av korttidsboenden. Tillgång ska finnas till anhörigkonsulenter och stödplaner och korttidsvård.

Stockholms stads program för stöd till anhöriga ligger till grund för arbetet med anhörigstöd. De insatser som idag utförs för att stötta anhöriga ska fortsätta att utvecklas och utökas med uppsökande verksamhet. Satsningarna på anhörigdag och anhörigombudsutbildning ska fortgå.

Dagverksamhet

Dagverksamhet är ett viktigt stöd och en välkommen stimulans till äldre som bor hemma. Verksamhetens aktiviteter ska ge en meningsfull dag och motverka ensamhet och isolering. För den som vårdar en närstående i hemmet kan dagverksamhet vara ett viktigt stöd i form av avlastning.

Kristdemokraterna höjer pengarna till dagverksamhet med ytterligare 1,3 miljoner kronor.

Trygghet

Äldres utsatthet ska uppmärksammas och motverkas. Äldrenämnden ska tillsammans med de lokala brottsförebyggande råden, polisen och stadsdelsnämnderna fortsätta att samordna arbetet för att stoppa våld och övergrepp mot äldre och därmed minska äldres oro och utsatthet.”

§ 8 Fördelning av verksamhetsbidrag och lokalbidrag till ideella organisationer 2016

Dnr 340-645/2015

Ersättaren Else-Marie Bjellqvist (S) anmäler jäv och lämnar sammanträdesrummet. Ärendet behandlas och beslutet fattas i hennes frånvaro.

Äldrenämndens beslut

Äldrenämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande och beslutar enligt följande:

1. Afrosvenskarna i Stockholm, ASR, org.nr. 802401-9898, beviljas 15 988 kr i verksamhetsbidrag, 57 000 kr i lokalbidrag och därutöver beviljas 10 215 kr till övriga lokalkostnader för verksamhetsåret 2016.
2. Bosniska pensionärsföreningen Behar, org.nr. 802400-9297, beviljas 40 613 kr i verksamhetsbidrag, 140 000 kr i lokalbidrag och därutöver beviljas 29 900 kr till övriga lokalkostnader för verksamhetsåret 2016.
3. Casa Chile – Svensk Chilenska Vänskapsförbundet, org.nr. 802402-5960, beviljas 91 105 kr i verksamhetsbidrag, 191 472 kr i lokalbidrag och därutöver beviljas 74 693 kr till övriga lokalkostnader för verksamhetsåret 2016.
4. Eläkeläisten Päiväkeskus Sisu Kartano, org.nr. 802474-0873, beviljas 5 517 kr i verksamhetsbidrag, 264 000 kr i lokalbidrag och därutöver beviljas 867 kr till övriga lokalkostnader för verksamhetsåret 2016.
5. Estniska Pensionärsföreningen, org.nr. 802487-4664, beviljas 6 400 kr i verksamhetsbidrag för verksamhetsåret 2016.
6. Filadelfiaförsamlingen i Stockholm, org.nr. 802000-8713, beviljas 87 876 kr i verksamhetsbidrag och därutöver beviljas 211 176 kr i lokalbidrag för verksamhetsåret 2016.
7. Finska Föreningen i Stockholm Ikinuoret, org.nr. 802412-4896, beviljas 1 740 kr i verksamhetsbidrag och därutöver beviljas 55 300 kr i lokalbidrag för verksamhetsåret 2016.